

נאום על המוטואליזם

מאת ז'אק אלאן מילר

נאום שנשא באסיפה הכללית של האסכולה הברזילאית שנפגשה לפסיכואנליזה בריו דה ז'נרו ב- 8.4.2000, שכותרתו המקורית הייתה:

"הפוליטיקה של הפאס באסכולה הברזילאית לפסיכואנליזה"

לא אדבר בפניכם על הפוליטיקה של הפאס באסכולה הברזילאית לפסיכואנליזה. אם תרצו עליכם לדבר על כך בעצמכם. אז על מה אדבר? אדבר באופן כללי על הפוליטיקה של ה-AMP ביחס לפאס באסכולות של השדה הפרוידיאני.

1.

זוהי פוליטיקה פשוטה מאוד, שלא השתנתה מאז תחילתה. מטרתה של פוליטיקה זו הייתה, מאז ומעולם, להשלים העברה של טכנולוגיה. ההחלטה בשדה הפרוידיאני נגעה לאיווי להשלים העברה של טכנולוגיה של הפאס.

יש להזכיר שכאשר לאקאן נפטר, הדבר "הדחוף ביותר" שמצאו תלמידיו לעשות היה לעזוב את הפרקטיקה של הפאס. העובדה היא שהאסכולה של הסיבה הפרוידיאנית (ECF) הייתה היחידה שאמרה: לא. אנו נמשיך לקחת את הפאס על עצמנו ונכונן אותו מחדש. לאחר שנתיים של דיונים על מנת לעבד מחדש את התקנון, ולחשוב מחדש על חשיבות המנגנון הזה, אכן החזרנו אותו לפעולה. עשינו זאת מכיוון שהייתה זו טעות תיאורטית וגם משגה פרקטי להתייחס לפאס רק כתוספת שניתן לחסוך, כלומר כסוג של מותרות. זאת מכיון שעל פי הדרך בה לאקאן הציג לנו את מושג הפאס, הפאס הנו חלק אינטגרלי של הפרקטיקה של הפסיכואנליזה, כלומר: טיפול פסיכואנליטי הנו שווה ערך להוכחה. לאקאן התייחס לריפוי כאל תהליך לוגי שדורש הסקת מסקנות וסיום. זהו ללא ספק סופיזם, זה הסופיזם של האסירים. ניתן לומר שמדובר בסופיזם, משום שהבעיה הראשונית הולכת ומשתנה עם הזמן, מוצאת את פתרונה ובעצם הופכת למשהו שונה מאוד ממה שהייתה כשהופיעה במימד של בעיה.

גם היום, לעולם לא מתייחסים לפאס כאל תוספת ותו לא. הפאס הוא קוהרנטי, הוא בלתי נפרד מהפרקטיקה של הפסיכואנליזה. כשמתייחסים לריפוי כאל הוכחה, יש לכך כמה תוצאות. הוכחה ששווה רק לאדם אחד, זה לא שווה כלום. אין הוכחה ללא קהילה, ולשם כך יש אסכולה. יש לנו אסכולה על מנת שההוכחה תהייה אפשרית, שתהיה אפקטיבית. ההוכחה היא ראשית כל זו של מסקנת הריפוי, אם כי היא לא ההוכחה היחידה.

לאקאן בעצם הציג את המחשבה על ריבוי של פאס, כשהוא אמר שהוא עושה את הפאס כל הזמן. בעצם במובן הרחב הפאס מתרחש בכל פעם שיש נקודת כיפתור, נגיעה בנקודה של אינסוף, (אני אומר זאת ביחס למונח שהשתמשתי בו בהרצאה על האירוטיקה של הזמן), ובעצם סובייקטיביזציה בדיעבד. זה מעורר מחשבה: מה מעניין יותר לחשוב: אפשר להתענג מלחשוב תמיד על אותו הדבר. כל אחד במידה

מסוימת מתענג ככה: מלחשוב שוב ושוב על אותו הדבר. אבל אפשר גם כן להפתיע את עצמך תוך כדי מחשבה. לאפשר למחשבה להפתיע אותך תוך כדי גילוי זוויות ראייה חדשות. למשל אנחנו חושבים בדרך כלל במונחים של מרחב מְטְרִי. מה אם היינו מתחילים לחשוב במונחים טופולוגיים? ומה היה קורה אילו היינו מנסים לחשוב במונחים של זמן? למה לא להכליל את הפאס כמתודה ולהמציא את הפאס בכניסה? באקול של הסיבה הפרוידיאנית הרמנו את הכפפה ולקחנו את הפאס שאחרים זנחו, את אותו תכשיט, הפאס. במונחים אלו דיברתי כשפניתי לחסו סנטיאגו (ב- 1.5.1998 בפאריז, במהלך השיחה על המסמן אדון). חלקתי אתו תחושה שהייתה לי בתחילת שנות ה-80, שהתלמידים של לאקאן זרקו את האגלמה שלו לתעלה, לביוב, ושאנחנו הוצאנו אותה משם והצלנו אותה. הרווח לא היה רק שלנו, הדבר נעשה גם כדי להבטיח את מה שהזכרתי לפני כמה רגעים: את ההעברה של הטכנולוגיה: הרעיון היה לכונן את הפאס בכל המקומות תוך כדי התחשבות בתנאים המתאימים לכל מדינה ולזמן המתאים.

נראה לי שלאיש לא היה ספק כלשהו ביחס למטרה היסודית הזאת של השדה הפרוידיאני: העברה של טכנולוגיה בפסיכואנליזה. כמובן שהעברה של טכנולוגיה לא יכולה לקרות ללא העברה של איווי. זה דורש קודם כל שהאופרציה תהיה אמינה בעיני אלה שאמורים להיות המפעילים של מנגנון הפאס. אבל אם היינו מזדרזים לכונן את הפרוצדורה, את המנגנון הזה, לפני שהמפעילים המקומיים עצמם מספיק בטוחים באותנטיות של מה שהם עושים, הניסיון היה נדון לכישלון. הם לא היו מצליחים להפעיל את המנגנון כהלכה! זה איננו גורם שניתן לחשבו מראש. יש לחשב זאת בכל מקום ומקום, בכל רגע ורגע. אם יש כאן קולגות שחושבים שאיחרנו בהגיענו עם רעיון כזה לאסכולה הברזילאית לפסיכואנליזה כאשר הקרטלים שבה כבר החליטו על פאס בכניסה ולא על פאס של סיום אנליזה, של מסקנה, אני מזמין אותם להביע את דעתם ואנחנו נפתח בדיון. התחושה שלי היא שעד כה אופן פעולת הפאס בברזיל הוא נכון ומתאים, ושאלו היינו מנסים לרוץ יותר מהר מהמוסיקה, כלומר ללכת נגד הזמן, היו נגרמים קשיים מביכים. אני שוב מזכיר שאני מוכן לפתוח בדיון עם קולגות כאן החושבים אחרת.

2. כעת ברצוני לומר כמה מילים על ה"אסכולה אחת" שהיא אמנם בבחינת חידוש, אך גם, בעצם, בעלת ותק רב. האסכולה-אחת מהווה הכרזה על המהות של השדה הפרוידיאני. השדה הפרוידיאני מראשיתו הלך לכיוון של האסכולה-אחת. היום אנו יכולים לתפוס שהמחשבה, הרעיון של האסכולה-אחת, היה שם עוד לפני שנוסח. אכן מלכתחילה הייתה לשדה הפרוידיאני מטרה הנוגדת בידול, מטרה אוניברסלית. הדוגמא של הפאס היא הוכחה לכך. השדה הפרוידיאני השקיע מאמצים על מנת להתגבר על פערי השפות ועל ההבדלים בין לאומים שונים. כל שפה מטפלת בזמן הדקדוקי בדרך אחרת. זהו פער ממשי ולכאורה אי אפשר להתגבר עליו, לא ניתן לחצות אותו. יחד עם זאת, גם כשלוקחים בחשבון את כל הסיבות להבדלים, ללהיות שונה, זה לא בלתי אפשרי, כי אם הכרחי. יש להעדיף את מה שמביא אותנו להיות חלק מאותה התנסות משותפת. ברור שלא מדובר פה במשהו שניתן להוכיח, או לחשב בצורה אוניברסלית. ההערכה תלויה באיווי. העדפת פן אחד על פני משנהו תלויה באיווי.

כל זה אינו עונה על השאלה כיצד ניתן לדעת, בסופו של דבר, מהי אסכולה כשהמדובר הוא באסכולה של לאקאן. לומר מהי אסכולה, זה לומר שזו הקבוצה המוזרה שאנחנו יוצרים כאן ביחד בערב זה, המהווה צמצום של הקהל הכל כך מרשים וגדול שהיינו יחד בימי העיון של האסכולה שהסתיימו זה עתה. האסיפה הזו היא מוזרה כפי שהאסיפות של האסכולות האחרות גם הן, בעצם, מוזרות. היא מוזרה אם משווים אותה לאותה אסיפה קטנטנה, זו של המפגש האנליטי. אסיפה של שניים שבה נמצאים הנשיא והחבר.

השאלה היא איך מהפגישה האנליטית נובע דבר כזה כמו אסיפה של אסכולה. אני חושב שזה הרבה יותר מעניין לחשוב על האסיפה של האסכולה ביחס לפגישה האנליטית, מאשר לחשוב עליה בפרספקטיבה סוציולוגית, כמו למשל: מפגש של מספר חברים בעלי מקצוע ליברלי הנאספים על מנת להגן על האינטרסים שלהם ולהיות בתחרות אלה עם אלה. משך זמן רב, ואפילו עד לא מזמן, יצאנו מקן צרעות זה תוך כדי המשגה של האסכולה בשתי גרסאות: מצד אחד אמרנו שהאסכולה היא אגודה, שותפות, ASSOCIATION ובתור שכזו עליה להתארגן על פי חוקים, זכויות ונהלים, לשמור על אינטרסים מאוד גיטימיים וכן הלאה. מצד שני מדובר באסכולה אנליטית. טוב, להתייחס לזה ככה זה קצת זריז, קצת קצר מידי.

ניגש קודם כל לאסכולה. אסכולה איננה אוניברסיטה. לא מדובר בידע קיים שיש למסור ולהעביר, אלא במסירת אי-ידע, הממוקם בצורה מדויקת בתוך השיח האוניברסלי. אי-ידע אשר ממנו נובע איווי מיוחד. אנו ניגשים לשיח של האוניברסיטה כדי למקם את האסכולה כניגוד לשיח זה. כמו האוניברסיטה, גם האסכולה קשורה לשיח של האדון, מפני שיש לה סטטוס חוקי, והיא בעצם סובייקט בחוק. האסכולה גם היא צריכה להיות קשורה לשיח ההיסטרי, מכיוון שהתוצר של שיח זה הוא הידע. מהו מסמן האדון שהאסכולה מפעילה כאשר היא היסטרית? זהו המסמן שבעקבותיו אנו מעלים את השאלות. מדובר במסמן "אנליטי". האקול היא הקהילה הזו שעושה מהאנליטי את המסמן האדון, את הכלי שאותו היא חוקרת. נותר השיח הרביעי. האין זה מעניין יותר לחשוב על האסכולה בהקשר לשיח האנליטי?

3. לפני כחודש אמרתי בסמינר על פוליטיקה לאקאניינית שלדעתי הייתה ללאקאן דוקטרינה סודית ביחס לאסכולה: הוא חשב שהאסכולה, מכל כיוון שנסתכל עליה, היא חלק מהתנסות אנליטית. כשלאקאן התייחס לאנליטיקאי של האסכולה, ה-AE, הוא אמר שעליו להיות האנליטיקאי של ההתנסות של האסכולה. בעצם, הוא אמר זאת פעם במשפט בו העמימות, ומילת הזיקה המשתמעת לשתי פנים, הובילו את כולם לחשוב שעל האנליטיקאי של האסכולה להיות אנליטיקאי של ההתנסות שלו עצמו. זוהי טעות בקריאה. עבור לאקאן ה-AE הוא האנליטיקאי של ההתנסות של האסכולה. הוא מחשיב את האסכולה כמקום בו מתרחשת התנסות הניתנת לאנליזה. אסכולה איננה רק עניין של ניהול ושל כספים. אמנם היא נוגעת לניהול, יש לה נכסים ומתנהלים בה דיונים על הניהול ועל הנכסים, אבל ביסודו של עניין יש בה התנסות שהיא התנסות אנליטית ושיש לפרש אותה. חובת האנליטיקאי של האסכולה אינה מסתכמת במסירת הקליניקה של המקרה שלו עצמו, אשר מניחים שהיא היסוד של מה שהוא מנסח. זה כמובן- אנו

מצפים זאת ממנו. אבל אין זה כל מה שאנו מצפים ממנו. אנו מצפים ממנו גם למסור את האנליזה של ההתנסות של האסכולה. זאת התנסות הניתנת לאנליזה במונחים של הדחקה, במונחים של הפתעה, עם פירושים בדיעבד, עם acting-out, ניכורים והפרדות. אנו מצפים מה-AE שייתן משמעות מחודשת למה שאנו חווים, ושפעילותו לא תצטמצם למאבקי כוח וכבוד של פרסונות, גם לא לכיבוש מחודש של השיח או השטח, או למתח בין המרובה לאחד, בין הבסיס לכיוון. יש רמה אחרת מעניינת יותר ושפחות נחקרה עד כה והיא להתייחס לאסכולה כהתנסות שניתנת לפירוש בצורה אנליטית. את זה אין אנו עושים מספיק, אנו נסוגנו בפני המסקנה הזאת. לדעתי זהו הרגע ללכת על זה. זהו הזמן של האסכולה אחת וזהו הזמן ללכת לכיוון הזה.

4. מה אומר לנו לאקאן ביחס לזה? הוא מציין שהסיבה האמיתית לאסיפה, לאסיפות דומות לזו שלנו, למפגש בתוך אגודה של פרקטיקנטים בתוך אנליזה, היא הצורך שיש להם לתפוס מרחק מההתנסות של הלא מודע, להתגונן ממנה. אלו הם המונחים בהם לאקאן מפרש את התופעה של ה-IPA. הוא מוכיח ומראה שהחברים בה נפגשים באופן המאפשר להם לשאת בצורה סולידרית את מה שמעורר אי שקט, את מה שבלתי צפוי בהתנסות של הלא מודע בריפוי. זה סוג של התאחדות נגד ומכאן השם שאתו הוא מכנה את ה-IPA : ה-"SAMCDA"- אלו הן ראשי תיבות של "חברה של תמיכה הדדית נגד השיח האנליטי". שם זה מהווה כשלעצמו פירוש אנליטי. כולם יחד נגד הבלתי צפוי. נתאחד יד ביד נגד ההתנסות של הלא מודע. נשנא ביחד את ההפתעה. ברית ואחדות. ננסח יחד, נרשום יחד תקנונים, דיווחים, חוקים חשבונו וכו'. ואכן, איך אפשר להסתדר בלי חוקים, ללא סדר כלשהו. לאן היינו מגיעים בלעדי המנגנון הזה? בעצם, לא היינו יכולים אפילו להיפגש. אבל מכאן ועד להתאחדות נגד השיח האנליטי יש עדיין מרחק.

יש דרך להיות יחד בתוך הקבוצה שלא מראה דבר מלבד התנגדות להתנסות האנליטית, או הדחקה של ההתנסות בלא מודע, או הגנה נגד. ההתנסות של להיות בתוך קבוצה באה לנחם ולהתכחש להתנסות של להיות באנליזה. העמדה ביחס לידע המונח מחזקת אצל האנליטיקאי את אי הסיפוק. המצב בו כל הידע הנאסף בהתנסות האנליטית נשאר במצב של הנחה ולא מצליח להגיע לכדי ניסוח הוא בלתי מספק. כשאותו ידע מונח נחשף הוא תמיד הופך לדבר אחר. הידע המונח הוא הכאב של האנליטיקאי. איך מטפלים בכאב זה? אחת מהדרכים להקל על אותו כאב היא להעביר את מסמן הידע S2 הנמצא מתחת לקו בעמדה של אמת מודחקת אל מעל לקו העמדה, לעמדה של אדון. זה בא לידי ביטוי למשל, באותה תביעה מטורפת לשים הכל על השולחן, לחשוף את הכל, שהכל יהיה מוגדר וברור פעם אחת ולתמיד. החברה של תמיכה הדדית אינה מצטמצמת לגורל ה-IPA. בקבוצה האנליטית יש נטייה למוטואליזם. הקבוצה האנליטית נסחפת לכיוון המוטואליזם, הביורוקרטיה וההיררכיה כמו שנהר זורם אל הים. זה קורה בגלל אי הסיפוק בו מותיר אתכם הידע המונח כשאין עוד העברה. הפתרון של לאקאן מוכר; הוא אומר: בואו נהיה אנליזנטים. נהיה אנליזנטים ביחס לפונקציה של הסובייקט המונח לידע, אחרת אין עוד אסכולה. אנו מארגנים את הצפוי. את האסיפות הסדירות, את ימי העיון, את הפרסומים, עלינו לעשות

זאת. אבל כיצד נשמר את המקום של הבלתי צפוי, אותו בלתי צפוי שאנו שונאים ומנסים לקשור לשרשרת, לתפסו ולכלאו? החיים הקולקטיביים יוצרים זאת בצורה טבעית. זה לא מספיק לא להיות מרוצה מזה כדי שזה לא יקרה. בקיצור, מה שצריך קודם כל לשמר בתוך האסכולות שלנו הוא האחד-אחד. הכל בתוך הקבוצה הולך נגד האחד-אחד. כלומר: בפסיכואנליזה הכל הולך באופן טבעי בכיוון של הגנה מוטואליסטית, של הוליגרכיה, של חירונטוקרטיה (שלטון הזקנים) אז איך ניתן להביא לכך שהאסכולה תציג את עצמה באמת בצורה של האחד-אחד?

5. אנו רוצים יעילות, מצוין! היעילות דורשת סולידריות, דורשת שנתייחס לסולידריות בצורה חיובית. אם כך נכין באופן מסודר את האסיפות שלנו, נדאג לכך שהאנשים שבונים את העמדות ויוצרים את הדעות, אלו החשובים והמצטיינים, יסכימו ביניהם מראש שכולם יקבלו את חלקם בעוגה כך שלא תהיינה הפתעות ולא יהיו כאלה שיישארו לא מרוצים. פעמים רבות בתוך איגודים, בתוך ארגונים, ובשם האינטרסים של הכלל תהליך טבעי גורם לכך שקבוצה קטנה תיפגש ביחד בסתר, או לאור היום, על מנת להוביל את הדברים כך שתהיה שליטה על הלא צפוי. כשהפרקטיקה הזו מצליחה היא נמשכת לאורך זמן, וכשהיא נמשכת היא מקפיאה את הכלל. מה קורה אם האסכולה הופכת למקום שבו מתפתח תהליך שכזה? במקרה זה, האסכולה הייתה הופכת לארגון מוטואליסטי שבו היינו נותנים זה לזה בצורה הדדית ערבות, נושאים באחריות שלא לעשות זה לזה הפתעות לא נעימות. הכל היה נותר תחת שליטה. במקום כזה קשה מאוד ללכת נגד.

בתוך קבוצה כולם רוצים, במובן מסוים, שהדברים יתנהלו ככה. כל אחד מעוניין שיהיו לו הערבות והביטחון שהאחר לא יפריע לו יותר מידי בהתענגות של מה שהוא הצליח להשיג. אם קורה בסופו של דבר שלכולם יש עניין לשמר צדק שיוויוני, אז כולם מרוצים אבל הכלל לא שווה כלום. כלומר זה לא שווה אלא לחלוקה נחמדה של העוגה בעוד שהסיבה נעלמת, והופכת רק לתירוץ לתגובות אמפטיות, עד שהעוגה בעצמה נעלמת. זהו הגמול הצודק וכבר ראינו זאת. כולם שמחים, מברכים זה את זה, ההומיאוסטיזם שולט. עודף ההתענגות מושלך ככלי שאין בו חפץ. אם אתם בחוץ, ואתם רוצים להיכנס, להתקיים, להתקדם, תצטרכו לדבר עם ההסתדרות, לערוב לכך שתהיו עדינים, שלא תעשו גלים. יעצרו אותך באטיות מתונה עד שיהיו בטוחים שלא תעשה שום רע, תהיה בלתי מזיק. ולכן, האסכולה מניחה שאל לה לקבוצה להיות מוטואליסטית. כלומר, לא מאוחדת אפילו לא נעימה קצת, בדרך הטובה, זו שתמנע את הגלישה של הנטייה הטבעית המובילה למוטואליזם.

בעיה זו היא מאוד אקטואלית אצלנו, במיוחד אחרי שהתמודדנו לפני כשנתיים עם נסיון ברוטלי וסוער, אם כי לא מוצלח, לפרק את הקבוצה הפנימית ולחסל אותה. כדי להתמודד עם זה היינו צריכים להוכיח את הסולידריות. זמן זה עבר. היום אם יש סכנה היא איננה סכנת ההכחדה, אלא טמונה בשחיתות של הסולידריות, אותו ניוון הדרגתי אל מוטואליזם. אם ניתן לזה להתקדם אנו נראה אט אט שהאחד-אחד שלנו מוקפא, עד שיעלם, ועמו ייעלם כבמטה קסמים הפיצול הדעות ההכרחי בין הסובייקטים. בכל עבר יופיע גיבוש של קבוצות מוטואליסטיות, לפעמים יריבות זו לזו. האם אנו רוצים בזה? ייתכן מאוד שזה

מה צפוי לנו אם נרצה זאת אם לאו. אם אסיפה זאת תבחר הלילה חבר של המועצה של ה-AMP במקום שהוא ייבחר על ידי המועצה של האסכולה, יהיה זה כי החלטתי להציע דרך האינטרנט שינוי קל של חוקי המשחק. מבחינה פורמלית שום דבר לא השתנה. המועצה של האסכולה הסכימה, על פי בקשתי, לקחת על אחריותה את הבחירה של האסיפה. אני מאוד מודה לה על כך. אם האחד אחד של האסכולה עדיין שם יהיו עשר-עשרים מועמדים. אם איזה קסם יוביל לכך שיהיו רק אחד או שניים יהיה זה מעורר דאגה.

6. מהי אסכולה אחת? אותה אסכולה קבוצתית ללא דמי חבר, אותה אסכולה ללא סטטוס, אותה אסכולה שאף אחד לא יודע מהי. האסכולה-אחת היא אמצעי זהירות הננקט מראש נגד הביורוקרטיזציה הצפויה של ה-AMP. זה לא יבוא מייד, ללא ספק, אבל מה יהיה בעוד עשר, עשרים, שלושים שנה? האלמנט הביורוקרטי יהיה קיים ללא ספק. כבר היום אנו רואים אותו עולה. אכן אסכולה היא קבוצה מורכבת, כל פעם יותר מורכבת, ובה כמה יחידים שהיו רוצים לנהל אותה. זה נכון עוד יותר לגבי ה-AMP. הגרעין של המוטואליזם והביורוקרטיה הם כבר שם. ובכן, האסכולה-אחת היא גם גרעין, גרעין אחר הממוקם בתוך השדה הפרוידיאני. גרעין של חתירה פנימית, של חתירה מאורגנת ורצויה, שאני מצפה שיפרח יום אחד. מתח מסוים צפוי בינה לבין ה-AMP ואם יהיה מזל ממתח זה יוולד סוג של אסכולה שההתנסות שלה תהיה אנליטית באופן אותנטי.

ההדחקה, עדיף לדעת זאת, פועלת באופן מתמיד. היא מובילה אותנו להעדיף נקודת ראות אחרת על פני נקודת הראות האנליטית בעסקים הקטנים שלנו, בטווענה של יעילות. הבה נהיה ריאליסטיים. שרדנו לאחר אובדן רציני של חומר על מנת להמשיך את דרכינו קדימה בכוח מחודש. זוהי הוכחה לחיוניות שלנו. אבל הניצחון הזה הנראה היום בכל מקום מביא עמו את האיום של הגרוע ביותר. בואו לא נמתין חמש שנים נוספות כדי לתפוס לאן הוביל אותנו הכוח של התהליכים. אנו חייבים להסתכל אל האופק עכשיו, על מנת לזוז, להזיז מראש את הקווים. אני אכן משחק בתור שלי, עושה את החישובים שלי, מנסה למנוע שיכוננו מנגנונים של פיקוח מוטואליסטי ומוקצן באסכולות בתוך ה-AMP. למשל הפאס באקול של הסיבה הפרוידיאנית איננו תחת השליטה של שום כוח קטבי. הפיקוח היחיד הוא המנגנון הפורמלי שלו. יש מספר כה רב של קולגות שיכולים להשתתף בקרטלים של הפאס, לקחת חלק במנגנון ולפקח, שאין איש שיכול להחזיק זאת תחת פיקוחו. היעדר פיקוח זה הוא הכרחי. אין פאס אלא אם לא קיים פיקוח על הפאס. וויסות – כן, פיקוח – לא. זהו החוק העיקרי. זו הפוליטיקה של ה-AMP ביחס לפאס. יהיה זה הפאס של האסכולה הברזילאית, של ה-EOL, של ה-SEF או של כל היתר. אין פאס אלא אם האחד-אחד מכובד. יהיה זה בברזיל, ארגנטינה או צרפת. על כך עלינו להגן. איש אינו מתאוה לביורוקרטיזציה אבל מימד הניהול הוא בלתי נמנע. אם החישובים של הגזבר לא יסתדרו כמו שצריך הוא יינזף. אבל, מטרת הניהול היא לשמר, ולא לחנוק, את אותו מימד שמאפיין את האסכולה וחייב לגבור על הקבוצה, על נקודת הראות של איגוד מקצועי ועל עניינים מקצועיים גרידה. עלינו לטפל בכל הרמות הללו, לדאוג לכל המימדים הללו. זה לא דבר חדש עבורי, אני עושה זאת מזה עשרים שנה. היום הכל הרבה יותר רחב, כל כך רחב שאין איש אחד שיכול להספיק לעשות זאת. אני חושב שזהו הרגע להוציא את עצמי מהצו של הניהול, אני סבור שזה יהיה לטובתה של ההתנסות האנליטית. אם יבחרו בי שוב

בבואנוס איירס יהיו לפני עוד שנתיים על מנת למסור לכולם, ולא רק לשניים או שלשה אנשים נבחרים, את הידע שאני חושב להכרחי על מנת להמשיך את ההתנסות. הידע שמתנה את אותה התנסות, ושמאפשר לפרש אותה, לעשות לה אנליזה. תוך כדי מסירה של אותו ידע יהיה צורך לעבד אותו.

אנו לא נטולי כוח צפייה. יש לוגיקה שפועלת ומרחיקה לכת מעבר לכוונות של כל אחד ואחד. המשבר שעברנו לפני שנתיים לימד אותנו עד כמה אנו יכולים להיות חסרי אונים בפני כוח הגורל. אבל המשבר בו מדובר כרגע הוא הרבה יותר עמוק ומרחיק לכת. זה לא אומר שעלינו לכונן בצד היחס של יחסי ניהול יחסי פירוש. אם היינו עושים זאת הייתה זו בנליזציה של הפירוש, היינו מייבשים אותו, הורגים אותו. אני רק מנסה למסור לכם, להעביר לכם, את אי השקט שלי שצריך להיות בנמצא כל הזמן, ובאופן חריף עוד יותר דווקא בזמן של ניצחון. מה שאני מנסה לומר פה לא כל כך ברור גם לי. האסכולה-אחת הגיעה אלינו על מגש של כסף. אנו לא ידענו בדיוק מה לעשות אתה והנה היא כבר רשומה בפוליטיקה של ה-AMP, פוליטיקה שככל הנראה נצפתה מראש על ידי ה-AMP. על ידי מאמץ מחשבתי מדהים ארגון ה-IPA ידע שיהיה צורך באסכולה-אחת כדי שתפעל נגד שלמותו. באותו אופן מוזר, אותה אסכולה-אחת, שיש בה ועד פועל שייבחר עוד מעט, תפריע לאסכולות האחרות, בהסכמתן כמובן, ובאופן פרדוקסלי היא תצטרך לקבל עזרה מאותן אסכולות על מנת להצליח לעשות זאת.

השאלה היא האם אכן יופיע מתח מסוים בין הרצינות של ה-AMP לבין השיגעונות של האסכולה-האחת, ההיסטריה שלה, מתח ודיאלקטיקה. האם המלכות של השיח האנליטי תוכתר ביום מן הימים בהווה הכוללת שלנו. האם נראה אסיפות נפגשות לא רק על מנת לנהל בצורה טובה, נחוצה והכרחית את האסכולה, אלא גם על מנת למקם את הנקודה בה נמצאת הקהילה בתוך ההתנסות של האסכולה כהתנסות אנליטית.